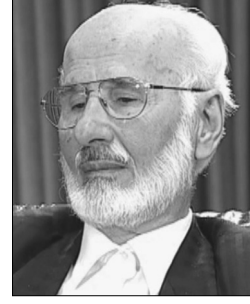

TÜRKİYE GENELİNDE ÜNLÜ BİR KUR'AN OKUYUCU HAFIZ ALİ OSMAN ATAKUL

Doğumu ve Eğitimi

Hafız Ali Osman Atakul, Kızılcahamam İlçesi'nin Yukarı Kese köyünde, 1931 yılında dünyaya geldi. Dedesinin ismi Osman, babasının ismi Ali idi. Ona, her ikisinin ismini birlikte verdiler, “**ismi Ali Osman**” olsun dediler. Annesi aynı köy halkından Cevriye Hanımdır. Ali Osman Atakul'un babası Ali Efendi, yakın köy Çanlı köyünün köy bütçesinden maaşlı imam-hatibi idi. Daha sonra yakın köylerden Kavaközü köyünde de imam-hatiplik yaptı.

Hafız Ali Osman Atakul, 1938 yılında köyünde üç sınıflı ilkokula başladı. Köy şartlarında geçimlerini hayvancılıkla sağlıyorlardı. Üç sınıflı ilkokulu bitince babası Ali Efendi “**Ben bir rüya gördüm. Davarları-sığırları satacağım sizi hafızlığa başlatacağım**” dedi. Ali Osman'ın ağabeyi ile Ali Osman'ı hafız yapmak üzere Çankırı'nın Çerkeş ilçesine götürdü. Hafız Ali Osman Atakul Çerkeş ilçesindeki eğitimini ve hocasını şöyle anlatıyor:

- *Çerkeş'de babamın bir asker arkadaşı varmış. Babam o arkadaşı ile 11 yıl askerlik yapmış. Arkadaşı ile kardeş gibi olmuşlar. Bizi arkadaşına emanet etti. Biz Çerkeş Merkez Camii imam-hatibi Abbas Efendi'de hafızlık yapmaya başladık. Onda 10 sayfaya kadar hafızlığımı tamamladım. Hafızlığa çalıştığımız yer resmi bir Kur'an kursu değildi. Pek disiplinli bir yer değildi. Bu nedenle hafızlığı orada tamamlayamadım, köyüme döndüm. Köyümde Hafız Mehmet Altundal da öğrenci okutuyordu. O babamın arkadaşı idi. Beni babamın hatırına hıfza çalıştırmayı kabul etti. Ben hafızlığımı 4 senede bitirdim. Aynı yıl beş sınıflı ilkokulu da tamamladım. 1945 senesi mayıs ayında köyümde hafızlık cemiyetim yapıldı.*

Gürcü köyünden Hafız Necip Efendi vardı. İstanbul'da yüksek öğrenim görmüş bir alimdi. Kur'an'ı Kerim okumada eşi az bulunan bir kimse idi. Benim hafızlık cemiyetime de geldi. Merasimin son duasını da o yaptı.

Yukarıkese Köylü Deli İmam'la İlgili Hatıraları

Yukarıkese köylü “**Deli İmam**”, Kızılcahamam yöresinde efsane olmuş bir kişiliktir. Bu kişi (veya kişiler) hakkında Ali Osman Atakul'un orijinal bilgilere sahip olduğu anlaşılmıştır. O kendi ailesi ile de yakınlığı olan bu kişileri şöyle anlatıyor:

- *Kızılcahamam'ın bütün köylerinde bilinen Kese Köylü “Deli İmam” bir değil, iki kişidir. İki kardeştir. Büyüğünün ismi Mustafa, küçüğünün ismi Durmuş Efendi'dir. Her ikisi de vatani görevlerini yaparken yüzbaşı rüt-*

besine kadar yükselmişler, yüzbaşı olarak emekli olmuşlardır. Ben büyüğünü fazla tanımıyorum. Kızılcahamam merkezinde bir “**deli imam çeşmesi**” var. O çeşmeyi büyük Mustafa Efendi yaptırmış. Her ikisinin bilinen ünleri “**Kese köylü Deli İmam**” olduğu için, halk bu çeşmeyi de Durmuş Efendi’nin yaptırdığını sanıyor. Bu ikisinin üçüncü bir kardeşleri daha vardır. İsmi Molla Halil’dir. Molla Halil benim öz dedemdir.

Deli İmam Durmuş efendi’nin beyaz bir atı varmış. Bu atı ile Kızılcahamam, Çubuk ve Çerkeş’in köylerinde, köyden köye gezermiş. Zaman zaman da kendi köyüne gelirmiş. Nasrettin Hoca gibi şakalar yaparak konuştuğu için yöre halkı ona “**Deli İmam**” dermiş. Belki de “**Veli İmam**”dır.

Çerkeş’te Hafız Abbas Efendi’de öğrenci olduğum zamanda bizim yanımıza geldi. 20-25 öğrenci idik. Hocamıza “**Hafız Abbas Efendi, burada benim bir yeğenim var? dedi. Hocam da “hangisi o?” dedi. Beni gösterdi. Biz yanına yaklaşamadık, küçük olduğumuz için korkardık. Parmağı ile beni gösterdi. O günün parası ile bana bir lira verdi. O bir lira ile 9 kilo kuru üzüm aldım. “Yeğenim, bu üzümünden her gün 40 tane yiyeceksin, senin zihnini açar” dedi.**

O günlerde Çerkeş’te büyük kuraklık vardı. Çerkeş halkı, Onu yağmur duasına götürdüler. İnsan, hayvan ne varsa kırdan toplanmıştı. Çocukları ve kuzuları analarından ayırdı. Hepimiz yağmur duasını okuduk, öğle namazını kıldık. Kavurucu bir sıcak vardı. Deli İmam duaya başladı “**Ey Yüce Allah’ım! Bu Çerkeş’liler akıllıları çağırılmışlar yağmur yağdıramamışlar, şimdi de benim gibi bir deliyi çağırıldılar. Beni şu Çerkeş’lilere utandırma, yağmurunu gönder” dedi. Gökyüzünde küçük bir yağmur izi yoktu. Birden şimşek çaktı. Pişirilen pilavları ve etleri yiyemeden gelen sağanak yağmurdan ayaklarımızı sıvayarak kaçtık. Hala o kazandaki bulgur pilavı burnumda tütüyor. Deli İmam Durmuş Efendi böyle bir kimseydi. Onun içten duası üzerine yağın yağmur eğer kerametse, bu kerameti ben şahsen gördüm.**

Şapka kanunu çıktıktan sonra, “**şapka giymiyor**” diye İstiklal Mahkemesi’ne çağırılmışlar. Deli İmam’a mahkemede hakimler sormuşlar. “**Hoca Efendi, sen kimsin, ne yaparsın?**” demişler. O da “**Ben ekerim, biçerim, okurum, üflerim**” demiş. Hakimler “**Ne okursun, bir hastamız var, hastamıza okuyuver bakalım**” demişler. O da “**Yok efendim, ben Kur’an’ı Kerim okurum**” demiş. Hakimler “**üflerim**” diyorsun deyince, “**Efendim ben Mevlevi tarikatına mensubum, güzel ney üflerim**” demiş. (Deli İmam’ın babası da Galata Mevlevihanesi’nin ‘**baş semazeni**’ imiş, Padişah 4. Murat zamanında saray müezzinlerindenmiş.)

Hakimler “**Üfle bakalım neyini**” deyince, neyini üflemeğe başlamış. Hakimler ney çalışını çok beğenmişler. Yeniden sormuşlar “**Sen şapkayı giymem**” demişsin, “**neden giymiyorsun?**” Deli İmam “**Efendim ben şu kasket denen şeyi giymem, çünkü melekler bu kenarsız kasketten düşerler diye giymem**” demiş. ?**Ama şu kenarı geniş olanlar var ya (foteri göstererek) onları giyerim**” demiş. Hakimler bir foter vererek, giymesini istemişler, o da giymiş. Böylece mahkemeden yakayı kurtarmış. Bu olaydan sonra da zaman zaman fötr şapka giymeye devam ederdi.

Deli İmam, fötr şapkayı Mevlevi külahına benzetirdi. Boyun kaşkolunu foterin üstüne sarardı. Ancak il ve ilçelere giderken kaşkolunu foterinin etrafından çıkarırdı. Köylüler, “Hoca Efendi, o foteri neden giydin?” diye sormuşlar. “**Ben onu sünnet ettim**” demiş. Foterin fitilini kesmiş ve onu İslami bir biçime soktuğunu söylemek istemiş. Deli İmam her hali ile nükteli, her hali ile şakacı idi, halkı davranışları ve sözleri ile güldürdü.

Kur'an Eğitimi İçin İstanbul'a Gidişi

Hafız Ali Osman Atakul, İstanbul'a gidişini de bir rastlantıya bağlı olarak çok canlı bir şekilde anlatıyor:

- Bir gün babam bana “**Oğlum, seni Çamlidere'de Halil Okur hocaya götüreceğim**” dedi. Bir köylüsünden 100 lira borç aldı. O parayı Çamlidere'de harcamak üzere bana verecekti. Seyhamamı'na geldik. Yıl 1945 Haziran ayı idi. Cuma namazını kıldıktan sonra Çamlidere'ye gideceğiz. Camiye girdik. İstanbul'dan Hafız Hasan Akkuş gelmiş, Kur'an'ı Kerim'den “**İnsan Suresi**”ni okuyordu. Oğulları Hayrunnas ve Osman ile birlikte gelmişlerdi. Hasan Akkuş Hoca, annesinin ölüm yıldönümü nedeniyle, oğulları ile birlikte köyüne gelmişlerdi. Annesinin Güvem köyüne yakın yol üzerinde kabri vardı. Bana da öğrencisi olduktan sonra “**Oğlum, buradan geçerken mutlaka anneme oku**” derdi. Ben de oradan geçerken, iner de okuyuverirdim. Şimdi kabrinin yerini bulamıyorum.

O gün Hasan Akkuş Hoca Cuma namazını kıldırdı. Camiden çıktık. Gürcü Köyünün imamı Hafız Necip Okur “**Hafız Ali Osman Efendi evladım merhaba**” dedi. Ben de elini öptüm. Hafız Hasan Akkuş'u kastederek, “**Oğlum, seni Hasan Efendi'ye teslim edelim**” dedi. Ben de; “**Biz babamla Çamlidere'ye Hafız Halil Efendi'ye gidiyoruz**” dedim. Necip Okur Hoca, “**Şimdi Çamlidere'yi bırak. Baban nerede? Ali molla nerede?**” dedi. Ben de “**merkebin yanında, yol için merkebi hazırlıyor**” dedim. Necip Okur Hoca, bana “**hemen acele babanı çağır**” dedi. Babama gittim ve “**Baba seni Hafız Necip Efendi istiyor**” dedim. Babam “**ne yapacakmış?**” dedi.

Ben de; “sanırım beni İstanbul’a gönderecekmiş” dedim. Babam bana kızarak; “senin yüzünden Çerkeş’lilerle uğraştım. Beş senede zor hafız yaptım. Bir de seninle İstanbul’da mı uğraşacağım? Senden adam mı olur? Bırak şimdi İstanbul’u” dedi. Ancak Necip Okur Hocanın yanına gelmeden edemedi. Hafız Necip Okur, babama “Ali Molla, Hafız Hasan Efendi’ye şimdi senin oğlanı vereceğiz” dedi. Bana karşı gelen babam, Hafız Necip Efendi’ye “olur hocam” dedi.

Hafız Hasan Akkuş hocam bir semerci dükkanında, semerci ile konuşuyorlardı, güllüp, şakalaşıyorlardı. Onların yanına gittik. Hafız Necip Okur “Hasan Efendi, sana bir filiz getirdim” dedi. Hasan Akkuş “getirdin ama sesi nasıl?” dedi. Hafız Necip Efendi “Ankara’da birinci olur, ama Türkiye’yi bilmiyorum” dedi. Akkuş Hoca, “tamam o zaman” dedi. Babam Akkuş Hoca’nın elini öpmek istedi. Akkuş Hoca elini vermedi. Babama “maddi durumunuz nasıl?” dedi. Babam da “Hocam, buranın durumunu biliyorsunuz, üç arpalık tarlam var. Her yıl birini satar göndeririz” dedi. Önce beni İstanbul’a göndermek istemeyen babamda, beklenmedik bir değişiklik olmuştu. Ailesinin tek geçim kaynağı olan arpalık tarlalarını dahi satmayı göze alıyordu. Hasan Akkuş Hoca, “bırak şimdi arpalığı falan, cebine harçlık koyacak bir şeyler var mı?” dedi. Babam beni Çamlıdere’ye götürmek için ödünç aldığı 100 lirayı Akkuş Hoca’ya verdi. Hoca Efendi de “şimdi tamam” dedi ve “gelecek yıl ramazan ayı sonrasında ben bunu 600 lira olarak geri gönderirim” diye ekledi. Babam Hasan Akkuş Hoca’ya “Hocam sizden bir ricam olacak. Okutmanın dışında buna edep öğretmenizi de rica ediyorum. Galata köprüsünde insan gibi yürümesini öğreysin de öyle gelsin” dedi.

Hafız Hasan Akkuş Hocam ve oğulları ile bizim yörede kaldıkları günlerde yaylalarda gezdik. Bizim okuyuşlarımızı ve sesimizi dinledi. Hafız Hüseyin Kılıç ile çam ağaçlarının üstüne çıkarak ezan okudular. Bana ”Temmuz ayının birinde Hüseyin Kılıç’la İstanbul’a gelin. Ben Samsun’a gidiyorum” dedi.

Ben Hüseyin Kılıç’la Ankara’ya geldim. 1945 yılı Temmuz ayının 5’inde İstanbul’a gittik. Akkuş Hoca henüz dönmemişti. Nuruosmaniye Kur’an Kursu’nda Akkuş Hoca’nın yardımcıları Hafız Sırrı ve Hafız Bekir’den ders okumaya başladık.

İstanbul’da Kur’an Eğitimi

Hafız Ali Osman Atakul İstanbul’daki Kur’an öğrenimi anılarını da şöyle anlatıyor:

- Hasan Akkuş Hoca birkaç gün sonra Samsun'dan İstanbul'a döndü. Beni okutmaya başladı. İstanbul'a geldiği günün akşamı beni yanına alarak Kayseri'li Kolsuz Mükremettin Efendi'nin oteline götürdü. Mükremettin Efendi'nin çalıştırdığı Mahmudiye Oteli'nde bazı öğrencilerini ücretsiz barındırıyordu. Akkuş Hoca otele varınca "**Mükremettin Bey arslanım, kim geliyor? Akkuş geliyor. Sana bir okuyalım da, bir talebe daha barındır, onu otelde yatır**" dedi. Mükremettin Efendi de: "**Hocam başüstüne. Siz getirirsiniz de reddedilir mi?**" karşılığını verdi. Önce bana bir Kur'an okuttu. Kendisi de Mükremettin Efendi'nin sağlığı, kazancının bereketli olması için dua etti. O otelde bir ay kadar ücret ödemedim, derslerime devam ettim.

O yıl 22 Temmuz'da ramazan oluverdi. Ramazan boyunca Akkuş Hocamın delaleti ile MARPUÇÇULAR CAMİİ'nde müezzinlik yaptım. Bayramdan sonra da Akkuş Hocamda Kur'an talimi derslerime devam ettim. Ben Kur'an talimi derslerine çok dikkatli idim. İlmî konularda pek yetenekli değildim. Eğer ilmî konularda da yatkın olsaydım, Rıza Çöllüoğlu gibi, Abdullah İşler Hocamız gibi dini ilimler alanında da başarılı olabilirdim. Ben dudak, gırtlak talimi, Kur'an okumada eda-sada vb. konulara önem veriyordum. Bütün dikkatimi bu konular üzerine yöneltmiştim. Ben, MARPUÇÇULAR CAMİİ'nde müezzinlik görevi yaparken Hasan Akkuş Hoca, Esat GEREDE ve İstanbul'un ünlü Kur'an okuyucuları, Marpuççular Camii'nde mukabele okudular. Ben onları sürekli ve dikkatle dinledim. Kendilerinden Kur'an okuma usulleri bakımından çok yararlandım. Akkuş Hocam'la Ayasofya Camii imamı ünlü Hafız İdris Efendi, Perşembe günleri YENİCAMİ'de mukabele okurlardı. Mukabele okurken kendilerini dinleyen öğrencilere de bir tür eğitim verirlerdi. Öğrenciler mahreç ve dudak talimlerini öğrensinler diye öğrencilere talim dersi verir gibi okurlardı. Ben İdris Efendi'nin okuduğu mukabeleleri, Temmuz ayından Kasım ayına kadar dinledim. Ondandır çok yararlandım. Bir taraftan Akkuş Hocamdan düzenli dersler alırken, bir taraftan da İstanbul'un ünlü Kur'an okuyucularını dikkatle dinleyerek Kur'an okumadaki yeteneklerimi geliştirdim.

Hafız Ali Osman ATAKUL, İstanbul'da ikibuçuk yıl kadar kaldı. Bu süreçte içinde ciddi bir akciğer hastalığı da geçirdi. Hastalığını şöyle anlatıyor:

- Hasan Akkuş Hocam İstanbul'da eğitimimi sürdürürken, Marpuççular esnafına benim için bir yatak yaptırdı. Evinin giriş katındaki boş bir odada yatıp-kalkmamı, evin bazı çarşı-Pazar işlerini de benim karşılamamı uygun gördü. Böylece Hocamın evinde yatıp-kalkmaya, evin çarşı-Pazar

ihtiyaçlarını da karşılamaya başladım. Sabah namazına kalkınca Hocamla beraber, Sabah namazına Nuruosmaniye Camii'ne de birlikte gidip-geliyordum.

*Bir gün Çemberlitaş Hamamında banyo yaptım. Hava yumuşaktı. Beyazıt'a kadar yürüdüm. Mevsim Mart ayı idi. O gün akciğer hastalığına yakalanmışım. Ertesi gün sabahleyin nefes alamıyordum. Hasan Akkuş hocam doktor getirdi. Doktor muayeneden sonra ilaçlar verdi. “**Akciğer hastası olmuş. Gidasına iyi bakın, en az on kilo alması lazım.**” dedi. Hocamın hanımı bana 25 gün baktı. Ben “**Hocam, ben herhalde öleceğim, beni hastaneye kaldırın.**” dedim. Hocam ne demek istedi anlayamadım, ama “**senin zekatın verildi.**” diyerek ağladı ve benim tedavimi evinde sürdürdü.*

*Hastalığın yıpratıcı günlerinde rüyalar görmeye başladım. Evimizin çatısı yanyordu. Öküzümüzün biri yüksek bir yerden aşağı atlıyordu. Meğer o günlerde babam ölmüş. Hocam Hasan Akkuş'a bir mektup yazmışlar. Mektupta “**Ali Osman'ın babası öldü. Onun artık babası da, anası da sensin. Babasının vasiyeti var, Kur'an eğitimi tamamlayıncaya kadar senin yanında kalacak**” diye yazmışlar.*

*Babam hastalanınca, köy komşuları babama “**oğlunu getirtelim mi?**” demişler. Babam “**hayır getirtmeyin, o orada Kur'an eğitimi tamamlamadan gelmesin, bir daha gidemez.**” demiş. Meğer Hocam Hafız Hasan Akkuş'un “**senin zekatın verildi.**” diyerek ağlamasının sebebi babamın öldüğü bilgisini almış olması imiş. Ben “**Hocam ben sizin evi rahatsız etmeyeyim, hastanede öleyim.**” deyince, Akkuş Hoca duygulanmış ve ağlamış.*

Köye Dönüş

Hafız Ali Osman Atakul, 1947 yılı Ramazan ayında da Hocası Hafız Hasan Akkuş'un uygun görmesi ile İstanbul'un zengin ailelerinden DİLBERZADELER'in evinde Ramazan boyunca mukabele okudu. Biraz parası da olmuştu. Köyüne izinli gidecekti. Köy için uygun hediyeler aldı. Akkuş Hoca'dan izin alıp ayrılırken, Hocası ona “**Oğlum, köye varınca Ayşe kıza, Fatma kıza takılma. Eğer bir acı haber alırsan, hiç kafana takma. Hemen dön. İstanbul'da tüm maddi ihtiyaçlarını karşılamak bana ait.**” dedi. Babasının ölümünü haber vermedi. Babasının ölümünü köye dönünce öğrendi. Köye dönünce babasının alacaklıları, alacaklarını istemeye başladılar. Babasının tüm borçlarını ödedi. Hocası Mehmet ALTUNDAL da vefat etmişti. Onun ölümüne de çok üzüldü.

Görevleri ve Kur'an Öğretimine Hizmetleri

Hafız Ali Osman Atakul, meslek hayatına İstanbul'da Kur'an eğitimine devam ederken cami cemaatinden ücretli olarak Marpuçcular Camii müezzini olarak başladı. Hocası Hafız Hasan Akkuş Onu maddi yönden korumak için bu görevi almasını sağlamıştı. Bu görevi alışını şöyle anlatıyor:

- Mısır Çarşısı'nın yakınında bulunan Marpuçcular Camii İstanbul'un ünlü zenginlerinden Halil Karaca ve bir kısım esnaf tarafından tamir ettirilmiş. Ramazan yaklaşmış, caminin imamı 80, müezzini 70 yaşında yaşlı kimseler. Cemaati tatmin edemiyorlar. Camii tamir edenler imamlığa İstanbul'un ünlü vaizlerinden Küçük Cemal Efendi'yi uygun görmüşler. Halil Karaca Akkuş'un dostudur. Ondan camiye bir müezzin istiyor. Nuruosmaniye Camii kursunda eğitime başladığım günlerden itibaren fırsat buldukça ve camii müezzinleri izin verdikçe Nuruosmaniye Camii'nde vakit ezanları okuyordum. Bu arada kursun kademlilerinden Hafız Saim'den de ezan okuma öğrenimi alıyordum. O bana "Ali Osman, sesinin iyi duyulması için sesini minarenden aşağı doğru vereceksin" demişti. Bir gün Nuruosmaniye'de yatsı ezanı okudum. Akkuş Hocam duymuş, ezanımı beğenmiş. O ezan benim Marpuçculara Müezzin olmama sebep oldu.

Bir gün Hasan Akkuş Hocam beni Marpuçcular Camii'ne götürdü. Cemaat namaz için abdest alıyordu. Ezan vakti geldi, ben ezana başladım. "TANRI ULUDUR, TANRI ULUDUR" dedikten sonra sesimi duyan çevre esnafı, seyyar satıcılar durdu. Başlarını kaldırıp minareye bakıyorlardı. Ezanı vakitsiz mi okuyorum diye korktum. Çevredeki fabrikaların pencerelelerinden işçi hanımlar da minareye bakmaya başladılar. Ezan okumamı beğenmişlerdi. Namazda müezzinliği de ben yaptım. Müezzinlikteki becerimi çok yeterli bulmamışlar. Halil Karaca, "müezzinliği ezan okuması gibi değil" dedi. Hasan Akkuş Hocam "sen onu bir ay sonra gör" diye karşılık verdi.

Halil Karaca'nın yazıhanesine gittik. Halil Karaca ve Akkuş Hoca bana verilecek ücreti konuştular. Ben İstanbul'a eski köriklü pantolonla gitmiştim. Hasan Akkuş Hoca, Halil Karaca'ya "bunun kılığını düzeltin. Böyle müezzin olmaz" dedi. Hemen terzi çağırdılar, ölçümü aldırıldılar. Birde ayakkabı aldılar. Hasan Akkuş ve Esat Gerede'yi dinleye dinleye ramazan sonunda Halil Karaca ve Marpuçcular Camii cemaatinin tam beğenisini kazanan bir müezzin oldum.

Bayram sonrasında Marpuçcular Camii'ndeki görevime gitmemeye başladım. Görevimin ramazan ayı ile sınırlı olduğunu sanıyordum. Bir gün Ha-

san Akkuş Hocam “**Halil Karaca’lar ne yapıyorlar?**” dedi. Ben de “**bilmiyorum efendim**” dedim. Hocam “**Oğlum sen müezzinlik görevine devam etmiyor musun?**” dedi. Ben de: “**Hocam, ramazan bitti, ben de gitmiyorum**” dedim. Akkuş hocam “**Oğlum sen orada devamlı müezzinsin**” dedi. Meğer ben orada sürekli müezzinlik yapacaktım. Hocam bana “**git görevine devam et**” dedi. Yeniden göreve başladım. O camide bir yıl süre ile müezzinlik yaptım.

Hafız Ali Osman Atakul, 1947 yılı sonlarında köyüne döndükten sonra 6 ay kadar halk tarafından ücreti ödenmek üzere Kızılcahamam Merkez Camii’nde müezzinlik yaptı. O yıl Kızılcahamam’da meslektaşı Hafız Ali Güran ile tanıştı. 1948 yılı ramazan ayında Ankara’ya mukabele okumaya gitti. Hacı Bayram, Zincirli, Kurtuluş Camilerinde mukabeleler okudu.

Yaşı küçük yazıldığı için resmi bir görev alamadı. Ankara’nın Kayaş semtinde KIBRIS KÖYÜ diye bilinen bir köyde hafız yetiştiriliyordu. Hocaları vatani görevini yapmaya gitmişti, öğrenciler hocasız kalmıştı. Ali Osman Atakul, buradaki öğrencileri okutmak için ücreti halk tarafından ödenmek üzere Kur’an öğreticisi oldu. 1950 yılına kadar burada görev yaptı. 10-15 kadar hafız yetiştirdi. Bu görevi sırasında arkadaşı Hafız Ali Güran ile de sık sık görüşüyordu. Bu görüşmelerle ilgili olarak şunları söylüyor:

- *Rahmetli Hafız Ali Güran ile sık sık görüşüyordum. Onu görmeden edemezdim. Onu ziyaret eder, ondan gıdamı alırdım.*

Hafız Ali Osman Atakul, 1951 yılında İsmetpaşa Uzunyol Camii imam-hatipliğine bizzat Diyanet İşleri Başkanı Ahmet Hamdi AKSEKİ’nin özel emri ile Ankara Altındağ İbadullah Camii imam-hatibi olarak atandı ve İsmetpaşa Uzunyol Camii imam-hatipliğinde görevlendirildi. 1954 yılında vatani görevini yapmak üzere bir süre bu görevden ayrıldı.

Uzunyol Camii imam-hatibi iken, Kıbrisköy’de hıfzını bitiremeyen bir kısım öğrencileri ile yeni öğrencileri kendisine gelip ders alıyordu. Camii müezzini “**öğrenciler camiye karıştırıyorlar, kirletiyorlar**” diye şikayet etti. Yaptığı öğreticilik resmi değildi. Bu şikayet üzerine arkadaşı ve meslektaşı Hafız Ali Güran “**yaşı uygun olan öğrencilerin isimlerini, doğum tarihlerini bir liste halinde yaz, Ankara Müftülüğü’ne müracaat et, fahri Kur’an öğreticiliği iste**” dedi. Diyanet İşleri Başkanı Eyüp Sabri Hayırlıoğlu’nun makamına çağrıldı. Hayırlıoğlu ona “**sen kaçak Kur’an okutuyormuşsun**” dedi. Ali Osman Atakul da “**Efendim, ben imamlık görevimden önce Kıbrisköy’de talebe okutuyordum, hafız yetiştiriyordum. Hafızlığı yarım kalanlar oldu. Bana gelenlerin hıfzını tamamlattırmaya çalışıyorum**” cevabını verdi. Hayırlıoğlu “**Ne-**

den izin almıyorsun?” deyince, Ali Osman Atakul “**izin verirseniz talebeleri okutayım**” dedi. Bunun üzerine Başkan Hayırlıoğlu, Ali Osman Atakul’a bir aşırı şerif okuttu. Ağladı ve sakalından aşağı gözyaşları aktı.

Kur’an’ı Kerim okuma bittikten sonraki gelişmeleri de Ali Osman Atakul şöyle anlatıyor:

- Diyanet İşleri Başkanı Eyüp Sabri Hayırlıoğlu güzel Kur’an okumaya aşık bir insandı. Benim okumam bittikten sonra, başkanlık merkezindeki müdürleri makamına çağırdı. Beni göstererek “bu genci tanıyor musunuz?” dedi. Bana dönerek “Oğlum, ‘AFERİN’ var ya bizim yörede ‘Eferim’ derler” dedi. “Osmanlı işi. Ben de sana Kur’an okuyuşun için ‘Eferim’ diyorum” dedi. Nerede ve kimlerde okuduğumu sordu. Özlük işleri müdürüne “Bu hafta 150 liralık bir Kur’an öğreticiliği kadrosu vererek, Kur’an öğreticiliğine tayin edelim” diye emir verdi. Bana da “Kur’an kursu tabelasını hemen bugün yaptır. Camiye gidince Kur’an Kursu tabelasını astır” dedi. 125 liralık Kur’an öğreticiliği kadrosuna atandım. Böylelikle maaşlı Kur’an kursu öğreticisi oldum. Cami müezzininin şikayeti benim için yüce Allah’ın lütfu ile böyle hayırlı bir sonuç getirdi.

Hafız Ali Osman Atakul, 7.8.1956 tarihinde Altındağ Balaban Camii Kur’an Öğreticisi olarak atandı. Bu görevi sırasında isteyenlere hafızlık yaptırdı. İsteyenlere talim dersleri verdi, tecvit dersleri okuttu. Güzel Kur’an okuyuşu ve özellikle Kur’an harflerinin çıkış yerlerini göstermekteki üstün becerisi ile öğrencilerini kendine bağladı. Çok sayıda öğrenciye diploma verdi. Bir kısım öğrencileri için 1953 yılında Hacı Bayram Camiinde Ankara halkının büyük bir topluluk halinde katılımı ile coşkulu bir hafızlık merasimi gerçekleştirdi. Ben de bu merasimde diploma alan öğrencileri arasında idim.

Hafız Ali Osman Atakul, daha sonraki yıllarda da öğrencilerini okutmayı sürdürdü. Ankara’nın merkezi bir yerinde bulunan GENEGİ MESCİDİ’nde toplanan çeşitli eğitim düzeyindeki öğrencilerine Kur’an’ı Kerim’i güzel okuma kurları okutmaya, tecvit dersleri vermeye devam ettim.

Hafız Ali Osman Atakul vatani görevini tamamladıktan sonra Ankara Müftülüğünde Cami Görevlileri Kontrol Memuru olmak istedi. Bu isteğini arz için Diyanet İşleri Başkanı Eyüp Sabri Hayırlıoğlu’nun makamına çıktı. Hayırlıoğlu, “**Oğlum Ali Osman, iki tane Kızılcahamam’lı kontrol memuru olmaz. Sana istediğin camide imamlık ve Kur’an öğreticiliği vereceğim. Fakat kesin olarak kontrol memuru olacağım dersin, isteğini geri çevirmeyeceğim. Seni kontrol memuru tayin edeceğim. Şimdi git, düşün, kararını ver**” dedi.

Konuyu annesine danıştı. Annesinin “Oğlum sen Diyanet İşleri Başkanım’ndan iyi mi bilirsin” O ‘**Odacı ol**’ derse, odacı ol; ‘**müezzın ol**’ derse müezzın ol. Başka ne diyorsa, sen onu yap” demesi üzerine, Ankara’nın çok önemli entellektüel muhitinin camii olan Maltepe Camii’ne 10.02.1960 tarihinde imam-hatip olarak atandı. O sıralarda Başkan Hayırlıoğlu da Maltepe Camii’ne yakın bir sokakta oturuyordu. Maltepe Camii’nin cemaatindendi.

Hafız Ali Osman Atakul, Maltepe Camii imamı iken bir anısını şöyle anlatıyor:

- Ben namaz kıldırırken, cemaatim arasında bir hafız olursa, her nedense ürkerim. Bu nedenle de namazda yanlış okurum. Ali Güran Hoca, DEMİR HAFİZ’in öğrencisi. O Kur’an’ı Kerim’i ‘FATİHA SURESİ’ gibi okur. Başkan Eyüp Sabri Hayırlıoğlu, cemaat arasında olursa ben bazen yanlış okuyorum. (Hafız Ali Osman ile Başkan Hayırlıoğlu arasında sevgi ve saygı ilişkisi vardır.) Bir gün Başkan Bey’e “siz neden hep Maltepe Camii’ne geliyorsunuz?” dedim. Bana “Ben Başkanım, istediğim yere giderim” dedi. Ben de “siz gelince ben namazda okuduğum ayetlerde yanlış yapıyorum? dedim. Hayırlıoğlu bana “ben Başkanım. Ancak, burada Başkan sensin. Hepimizin önüne geçip namazı sen kıldırıyorsun. Sen istesen de istemesen de ben buraya geleceğim. Sen istersen yanlış oku, ben yine de seni dinlemek istiyorum. Ama sen de ben geldim diye korkma. Rahat ol” dedi.

Hafız Ali Osman Atakul, Maltepe Camii’nde kısa bir süre imamlık yaptı. Evi Maltepe Camii’ne uzaktı. Zaman zaman görevi aksatıyordu. Bu nedenle Maltepe Camii imam-hatipliğinden ayrıldı. Ankara Yenimahalle Çavuşoğlu Camii İmam-Hatipliği (35.10.1960), aynı ilçe Aslantepe Camii İmam-Hatipliği (01.06.1963) ve Hacı Baki Camii İmam-Hatipliği (6.6.1966) yaptı. Bir ara sesinde meydana gelen kısıklık nedeni ile son görevi Yenimahalle Müftülüğü Cami Görevlileri Kontrol Memurluđu idi. Bu görevi aralıksız 4 yıl sürdürdü. Önceki yıllardaki okuyuşlarına Ankara halkı sürekli özlem duydu. Kontrol memurluğuna atanmasının nedeni de ses rahatsızlığı idi. Fakat Yüce Allah’ın lütfu ile ses rahatsızlığı bir süre sonra geçti. Eski günlerine geri döndü. Yenimahalle Hacı Baki Camii İmam-Hatipliğine atanarak fiili meslek hizmetine yeniden başladı. Bu görevinde iken, 1977 yılında maddi nedenlerle emekli oldu (1.4.1977).

Hafız Ali Osman Atakul, emekli olduktan sonra da Kur’an öğretimi hizmetlerine son vermedi. İsteyenleri her zaman ve her ortamda okuttu. İlerlemiş yaşına rağmen halen son görev yeri olan Yenimahalle Hacı Baki Camiinde Caminin imam-hatibi başta olmak üzere güzel sesli ve usulüne uygun Kur’an okuma-

yı öğrenmek için kendisine başvuran kimseleri okutmayı sürdürüyor. Allah kendisine sağlık ve uzun ömür versin de, Yüce Allah'ın sözü Kur'an'ı Kerim'i güzel okumayı öğrencilerine öğretmeye devam etsin.

Hafız Arif Mehmet Özdemir, Hocası Ali Osman Atakul için şunları söylüyor:

- Dayım Hafız Ali Güran, beni ve Kemal Güran'ı yaz aylarında Kur'an tili ve tecvit okumak için Ali Osman Atakul'a gönderirdi. Bizi kendisi de uzman olmasına rağmen, kendisi okutmazdı, işi de buna uygun değildi.

Yüce Allah kimi insana öğreticilik özelliği veriyor. Sesi güzel ve Kur'an'ı Kerim okuyuşu da çok güzel. Ali Osman Atakul, 80 yaşına yaklaşmış olmasına karşın hala Kur'an öğreticiliğini sürdürüyor.

Ankara Radyosunda İlk Kez Canlı Yayında Kur'an'ı Kerim Okuyuşu

Diyanet İşleri Başkanı Ahmet Hamdi Akseki, güzel Kur'an'ı Kerim okuyan hafızları sever, korur ve onlara değer verirdi. Hafız Ali Osman Atakul da Onun sevdiği, koruduğu, değer verdiği hafızların en başında idi. Henüz Diyanet İşleri Başkanlığı'nda resmi görevi olmadığı günlerde dahi, Ona “**Oğlum Ali Osman, Cuma günleri Cuma namazından önce benim makamıma geleceksin, makamda bana Kur'an okuyacaksın. Ondan sonra ben hangi camiye gidersen, birlikte o camiye gideceğiz**” derdi.

1950 yılında DEMOKRAT PARTİ'nin iktidara gelmesinden sonra dini ortamda meydana gelen rahatlama sonrasında o yılın ramazan ayında ilk defa Ankara Radyosunda dini yayınlar başlatıldı. Canlı olarak Kur'an'ı Kerim okutulması ve dini sohbetler yapılması başlatıldı. Özel radyoların, televizyon kanallarının olmadığı o yıllarda Ankara Radyosu adeta Türkiye'nin tek sesi idi. Türk halkının tek haber kaynağı da Ankara Radyosu idi. Bu nedenle Ankara Radyosundan yapılacak dini bir yayının önemi büyüktü. Özellikle ramazan ayında, iftar öncesinde yapılacak bir dini yayın bütün Türkiye halkının ilgi odağı olabilirdi.

Ankara Radyosunda, ramazan ayında başlatılan canlı yayında ilk kez Kur'an okuma onuru Hafız Ali Osman Atakul'a nasip oldu. Kendisi bu olayın nasıl gerçekleştiğini şöyle anlatıyor:

*- 1950 yılı ramazan ayının ilk günleri idi. Ali Güran Hocamız ile birlikte Ankara camilerinde mukabele okuyorduk. Bir gün “**Diyanet İşleri Başkanı Ahmet Hamdi Akseki sizi istiyor**” haberi geldi. Hafız Ahmet Köksal, Ali Güran ve ben Başkanın huzuruna çıktık. Üçümüze de birer Kur'an'ı Kerim okuttu. Makamdan ayrıldık. Daha sonra Ali Güran hocamla beni yeniden çağırdı. Başkan Bey ile birlikte Ankara Radyosuna gittik. Başkan*

Bey ile Ankara radyosu müdürü de yanımızda olarak ses alma stüdyosuna girdik. İkiser sahife Kur'an'ı Kerim okuduk. Her ikimizin okuyuşları da başarılı bulundu. İlk gün ben okudum, ikinci gün Ali Güran Hocam okudu. Sıra ile Ramazan ayı boyunca Ali Güran hocamla birlikte canlı yayında birer gün ara ile Kur'an okuduk.

*Radyoda ilk Kur'an okuyacağım gün, Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan bir görevli bana gelerek "**Başkan Hamdi Akseki seni evine iftara bekliyor**" dedi. İftara Başkan Bey'in evine gittim. Ankara'nın zenginleri, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yüksek seviyeli memurları, büyük hocaları hepsi orada idi. Ahmet Hamdi Akseki radyoyu açtı. İftara 10 dakika vardı. Radyodan "**Aziz dinleyiciler, şimdi Hafız Ali Osman Atakul'dan Kur'an'ı Kerim dinleyeceksiniz. İSRA SURESİ'ni okuyacak**" anonsu yapıldı. Okuyuşum hep birlikte dinlendi. Orada bulunan büyük hocaların bir kısmı beni tanı-mıyordu. "**Kim bu?**" diye soranlar oldu. Ahmet Hamdi Akseki, "**yanınızda oturan şu çömez**" diyerek beni onlara tanıttı. Okuyuşum ile ilgili hepsinin değerlendirmesini istedi. Bazıları "**pek iyi**", bazıları da "**yıldızlı pekiyi**" notları verdiler. O akşam teravih namazını da cemaate ben kıldır-dım. Başkan Akseki, kıldır-dığım teravih için de büyük hocaların kanaatlerini sordu. Müşavere ve Dini Eserler İnceleme Kurulu Başkanı büyük alim Hasan Fehmi Başoğlu "**onun cevabını Kütüphane Müdürü Şükrü Bey versin**" dedi. Şükrü Bey, "**teravih namazı tesbih sayar gibi ŞIKIR-ŞIKIR çok güzel oldu**" dedi. Hasan Fehmi Hoca'da "**güzel oldu**" dedi. Bu hatıramın benim üzerimde çok büyük etkisi oldu. Büyük âlim, Diyanet İşleri Başkanı Ahmet Hamdi Akseki'nin evinde, Diyanet İşleri Başkanlığının büyük hocaları önünde cübbe-sarı giyerek onlara teravih namazı imamı olmak benim için büyük onurdu. Meslek hayatımın en değerli ve en anlamlı günü o gündür.*

Arkadaşı, hemşehrîsi ve meslektaşısı İsmail KUZ, Ali Osman Atakul için şunları söylüyor:

- Ali Osman Atakul, Diyanet İşleri Başkanları Ahmet Hamdi Akseki ve Eyüp Sabri Hayırlıoğlu'nun ilgilerine ve sevgilerine nail olmuştur. Hafız Ali Osman Atakul Kur'an okurken telefonu açar, onun Kur'an okuyuşunu bazı sevdikleri kimselere de dinletirlerdi. Onunla daima övünürlerdi. Özellikle Eyüp Sabri Hayırlıoğlu, Ali Osman Atakul hayranıydı. Ramazan aylarında teravih namazını Maltepe Camiinde Onun arkasında kılmaktan büyük zevk alırdı.

Hafız Ali Osman Atakul anlatıyor.

- Ben radyoda Kur'an okumadan evvel 29 lira aylıkla vekil imamlık yaptığım günlerde, Ankara Radyosu müdürünün de bulunduğu bir cemiyette Kur'an'ı Kerim ve mevlit okudum. Aynı zamanda Ankara Radyosunda musiki korusu şefi de olan, radyo müdürü daha sonraki günlerde beni odasına davet etti. Cemiyette okuduğum mevlidi tekrar okumamı rica etti. Ben de tekrar okudum. Okuyuşumu, sesimi, makamımı ve musiki kabiliyetimi çok beğenmişti. Bana, aylık 300 lira maaş, artı aylık 150 lira mesai ücreti ile radyo sanatçısı olmayı teklif etti. Hafız Hasan Akkuş Hocama verdiğim "ölünceye kadar Kur'an öğreteceğim" sözünden dolayı, bu cazip teklifi kabul etmedim. Hayatımı Kur'an okuyup, okutmaya hasrettim. Kur'an hâdimi olarak Yüce Allah'ın huzuruna varacağım. Ne hikmettir ki, ben radyo sanatçısı olarak gitmediğim Ankara Radyosunda ilk defa canlı yayında Kur'an'ı Kerim okuma ve daha sonra da yıllarca aynı radyoda ve çeşitli yayın kuruluşlarında Kur'an'ı Kerim okumayı nasip etti. Yüce Allah'a binlerce şükürler olsun.

Eşi ve Çocukları

Hafız Ali Osman Atakul, babasının dostu, Kızılcahamam posta memuru Hasan Basri Uğur Bey'in kızı Şaziment Hanımla 1951 yılında evlendi. Bu evlilikten Nazım, Necla ve Nuran isimli çocukları dünyaya geldi. Oğlu Nazım emekli memur, kızları Necla ile Nuran öğretmenlik yapıyorlar.

Kendisi, eşi ve çocukları halen hayattadırlar. Yüce Allah sağlıklı, uzun ömürler versin.

Hafız Ali Osman ATAKUL, Kemal GÜRAN İle Mülakat Halinde

Hafız Ali Osman ATAKUL, Öğrencileri ve Meslektaşları İle 1953 Yılında Yapılan Hafızlık Merasimi Sırasında

Hafız Ali Osman ATAKUL

2007 Ramazan Ayında Meslektaşları Fazlı LEKESİZ ve İlhan TOK İle.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 1999 yılında Ankara'da düzenlemiş olduğu "Tashih-i Mecri-i Hurf ve Kur'an'ı Kerim'i Güzel Okuma Kursu"nda Kurs Hocaları Hafız Ali Osman ATAKUL bir kısım kursiyer talebeler ile